

Na osnovu člana 22 Statuta Brčko distrikta BiH - prečišćeni tekst (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 2/10), Skupština Brčko distrikta BiH na 6. redovnoj sjenici održanoj 14. aprila 2021. godine, donosi

OPĆU POLITIKU BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2020. – 2024. GODINA

Skupština Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: Skupština) je, u skladu sa svojim ovlaštenjima utvrđenim Konačnom arbitražnom odlukom, Statutom Brčko distrikta BiH i zakonima koje je donijela počevši od 8. marta 2000. godine, utvrdila Opću politiku Brčko distrikta BiH i programske principe za djelovanje zakonodavne i izvršne vlasti u Brčko distriktu BiH u periodu 2020. – 2024. godina.

Opća politika se odnosi na sljedeća pitanja i oblasti: pozicija Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: Distrikt) u svjetlu Konačne arbitražne odluke; evropske integracije i prekogranična saradnja; oticanje posljedica pandemije; privreda; poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda; finansije; javna uprava; organizacija javnih preduzeća i fondova; zakonodavna aktivnost; borba protiv korupcije i kriminala; javna imovina; infrastruktura; urbanizam i stambena pitanja; obrazovanje; zdravstvena zaštita; socijalna zaštita; policija; javna sigurnost; pravosuđe; revizija; zaštita okoliša; sport i kultura; boračka populacija; mjesne zajednice; saradnja s vjerskim zajednicama; saradnja s državnim organima i entitetima BiH; saradnja s Evropskom unijom i drugim međunarodnim institucijama i organizacijama; mediji i informisanje; ljudska prava; rad i radno-pravni odnosi; turizam; mladi i nevladine organizacije; zaštita potrošača.

I. POZICIJA DISTRIKTA U SVJETLU KONAČNE ARBITRAŽNE ODLUKE

Vlasti i institucije Distrikta će štititi poziciju Distrikta koja je određena Ustavom Bosne i Hercegovine i Konačnom arbitražnom odlukom.

Vlasti Distrikta su odgovorne da institucije Distrikta funkcionišu trajno i stabilno, kao i da ih učine efikasnijim kroz stalni proces prilagođavanja evropskim standardima.

Prihvatanje odredbi Konačne arbitražne odluke, koje kažu da Distrikt predstavlja kondominij dva entiteta pod direktnim suverenitetom BiH, predstavlja pravac u kome će Distrikt jačati svoju ustavnu poziciju kroz saradnju s državom i entitetima po svim pitanjima koja su bitna za Distrikt, ali i BiH i njene entitete.

Skupština i Vlada Brčko distrikta BiH, svjesne odgovornosti za funkcionisanje Distrikta,

odlučne su da bezuslovno rješavaju sva pitanja u interesu građana i naroda poštujući Ustav Bosne i Hercegovine, Statut Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i Konačnu arbitražnu odluku.

II. EVROPSKE INTEGRACIJE I PREKOGRANIČNA SARADNJA

Skupština je opredijeljena da se u procesu evropskih integracija i prekogranične saradnje stave na raspolaganje svi potrebni kapaciteti vlasti.

Distrikt u procesu evropskih integracija ima iste obaveze, kao i entiteti i državni nivo. S tim u vezi, Skupština je usvojila Srednjoročni program prioriteta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u procesu evropskih integracija za period 2015. - 2020. godina, koji su realizovali Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vlada) i resorno odjeljenje uz obavezu da podnose Skupštini i skupštinskoj Komisiji za evropske integracije informacije o procesu evropskih integracija, pri čemu su izvještavali o provođenju ovog dokumenta.

Shodno usvojenom mehanizmu koordinacije delegirani predstavnici Distrikta u radnim grupama odgovorno će izvršavati svoje obaveze.

Skupština će svojim angažmanom doprinositi da Distrikt ispunи очekivanja u pogledu procesa evropskih integracija.

Bosna i Hercegovina učestvuje u šest programa prekogranične saradnje: u tri bilateralna programa prekogranične saradnje s Hrvatskom, Srbijom i Crnom Gorom, u jednom programu prekogranične saradnje s državama članicama - IPA Jadranski program, te u dva programa transnacionalne saradnje Jugoistočna Evropa (SEE) i Mediteran (MED).

Od Vlade se zahtijeva donošenje jasne politike prekogranične saradnje i usvajanje liste projekata koji bi se mogli realizovati putem prekogranične saradnje i fondova Evropske unije.

Treba razmotriti prednosti i mogućnosti formiranja posebnog tijela u 100% vlasništvu Distrikta BiH, a koje će se profesionalno baviti pisanjem, apliciranjem i provedbom projekata.

III. OTKLANJANJE POSLJEDICA PANDEMIJE

Vlada Brčko distrikta BiH će osigurati potrebne mjere i efikasno djelovanje na saniranju posljedica pandemije (COVID-19) s prioritetom na konkretnoj pomoći ugroženim privrednim subjektima ali i osobama koje su ostale bez zaposlenja. Vlada će uložiti dodatne napore da se sproveđe reforma i modernizacija zdravstvenog sistema, kao i realizacija neophodnih kapitalnih projekata iz ove oblasti radi obezbjeđenja što kvalitetnijih zdravstvenih usluga i zaštite zdravlja građana Distrikta.

IV. PRIVREDA

Tržišna privreda i privatno vlasništvo međusobno su nerazdvojni. Svaka sredina koja želi postići brz privredni razvoj mora stvarati poslovni ambijent u kome će doći do ekspanzije privatnih preduzetničkih ideja i formiranja preduzeća. Nepristrasna i pouzdana javna uprava važna je za odvijanje privatnih poslovnih aktivnosti.

Skupština od gradonačelnika i Vlade zahtijeva stalno praćenje poslovnog ambijenta u Distriktu radi sagledavanja njegove konkurentnosti i uticaja na razvoj privrede. Vlada i Skupština će neprestano raditi na unapređenju poslovnog ambijenta radi ostvarenja privrednog rasta i razvoja, povećanja zaposlenosti i životnog standarda stanovnika Distrikta. U svrhu stvaranja konkurentnog poslovnog ambijenta Vlada će pripremati i Skupštini dostavljati na usvajanje propise koji se odnose na pravni okvir, finansijsku i poreznu politiku i politiku podsticaja u okviru čega će prvo biti zakon o poslovnim zonama. Propisi koji će se donositi moraju imati uravnotežen interes Distrikta i vlasnika preduzeća.

Vlada će imati proaktivian odnos s poslovnom zajednicom radi iznalaženja i stvaranja povoljnih uslova za razvoj privredne djelatnosti i otvaranje novih radnih mjesta. Pored toga, Vlada će uspostaviti program borbe protiv sive ekonomije i poslovanja mimo zakonom propisanih normi.

Razvoj i rast industrije, poljoprivrede, građevinarstva, trgovine, usluga, prometne i tehničke infrastrukture na osnovu znanja i inovativnosti mogu imati značajniju ulogu u ekonomiji Distrikta, međutim vrlo je važno držati se tzv. *kriterija prioriteta* koji uzima u obzir komparativne prednosti Distrikta u pogledu razvoja pojedinih sektora privrede ali i zainteresovanost domaćih i stranih investitora.

U industrijskoj proizvodnji posebno treba podsticati prehrambenu industriju i uvezivanje s poljoprivrednom djelatnošću.

Treba realizovati kapitalne projekte koji su odobreni u prethodnim budžetima a imaju vezu sa stvaranjem povoljnijeg privrednog ambijenta. Vlada će revidirati sve podzakonske akte koji usporavaju ili koče realizaciju kapitalnih projekata te vrste.

Rijeku Savu treba koristiti kao resurs u razvoju vodnog transporta i lučkih kapaciteta. Distrikt će stvoriti uslove za uspostavljanje kargo logističkog centra kroz izgradnju slobodne ekonomiske zone.

Vlada će analizirati dosadašnje efekte primjene Zakona o podsticanju privrednog razvoja u Distriktu, ustanoviti mjerljive pokazatelje te predložiti poboljšane podsticajne mehanizme koji će biti u funkciji stvaranja stimulativnog i konkurentnog poslovnog ambijenta. Distrikt će nastaviti da u budžetu osigurava sredstva za subvencionisanje kamata privredi u svrhu pristupa povoljnim finansijskim izvorima radi rasta i razvoja, kao i za pružanje olakšica fiskalnog i nefiskalnog karaktera.

Vlada će uspostaviti mehanizme za adekvatan monitoring kako bi se spriječila zloupotreba ili nezakonitost pri korištenju sredstava subvencija.

Primjenom Zakona o koncesijama i Zakona o javno-privatnom partnerstvu pojačati privredni zamah. Posebno će se kroz primjenu Zakona o javno-privatnom partnerstvu pružiti mogućnost da se kroz saradnju s privatnim partnerima uz korištenje privatnog kapitala rješavaju infrastrukturni projekti koji su bitni za Distrikt.

Vlada će u narednom periodu nastaviti ranije započeta istraživanja nalazišta termalnih izvora i njihovih kapaciteta u svrhu provjere mogućnosti korištenja za potrebe razvoja zdravstvenog i rekreativnog turizma, te mogućnosti korištenja resursa u oblasti poljoprivrede, privrede, stanovanja i dr.

Vlada će predlagati i provoditi politike i druge mjere koje će osigurati održivi privredni razvoj. Stvaranje povoljne poslovne klime je jedna od bitnih pretpostavki za privlačenje domaćih i stranih privatnih investicija koje bi omogućile ekonomski razvoj Distrikta i kreiranje novih radnih mesta. Vlada će kontinuirano raditi na bendaranju privrednog ambijenta i resursa radi privlačenja novih investicija.

V. POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDA

Polazeći od činjenice da Distrikt ima relativno dobre prirodne uslove za razvoj poljoprivrede, kao i da uspješan razvoj poljoprivrede u dobroj mjeri ovisi od ulaganja u ovu oblast, nužno je da Vlada značajnu pažnju posveti razvoju aktiviranjem resursa koji u ovoj oblasti postoje. U budžetu će se planirati sredstva za podsticaj poljoprivredne proizvodnje kako bi se otvorili procesi zapošljavanja, oživljavanja sela, stvorili bolji uslovi za ruralni razvoj i ostanak mladih ljudi na selu. Kroz osiguranje sredstava za kapitalna ulaganja u poljoprivredu stvorit će se uslovi za njezin intenzivniji razvoj. Reformski procesi uz reorganizaciju i modernizaciju poljoprivrednog i poljoprivredno-industrijskog sektora u Distriktu trebaju omogućiti održivi razvoj poljoprivredne proizvodnje. Skupština će insistirati na nastavku realizacije programa izdvajanja sredstava za podsticaj poljoprivredne proizvodnje, te sredstava za kapitalna ulaganja u poljoprivredu koja će biti korištena za rast i razvoj, s ciljem zapošljavanja i stvaranja robnih proizvođača od korisnika podsticaja, i za jačanje poljoprivredne proizvodnje i revitalizaciju sela. U poljoprivredi i stočarstvu poseban akcenat staviti na onu proizvodnju koja ima kupca i izvozno je orijentirana. Voćarstvo kao jedna od komparativnih prednosti Distrikta mora dobiti svoje mjesto s aspekta osiguranja sredstava za kapitalna ulaganja u hladnjače.

Potrebno je stvoriti adekvatnu zakonsku regulativu u procesu subvencioniranja poljoprivrede, uz uspostavljanje sistemskih podsticaja u poljoprivredi kroz stimulisanje konkretnih proizvoda, pri čemu je naročito bitno uspostaviti adekvatan sistem monitoringa u korištenju podsticaja.

Šume, kao bitno prirodno bogatstvo Distrikta, potrebno je zaštititi od uništavanja i izraditi šumsko-privrednu osnovu koja će omogućiti višegodišnje planiranje, upravljanje i gazdovanje šumom i šumskim zemljишtem.

Pitanju snabdijevanja stanovništva vodom, kao i stavljanju vodne privrede u funkciju privrednog razvoja, potrebno je posvetiti više pažnje. Sistemsko rješavanje pitanja snabdijevanja stanovnika Distrikta dovoljnom količinom kvalitetne vode kroz uspostavljanje odgovarajućih proizvodnih i transportnih kapaciteta bit će među prioritetima Vlade. Realizacija započetog projekta uspostave mreže kanala koji će služiti za sprečavanje poplava, odnosno za navodnjavanje u vrijeme suše značajno će doprinijeti razvoju površlarstva, voćarstva i ratarstva. Pored toga, izgradnja sistema za zbrinjavanje otpadnih i padavinskih voda će svakako doprinijeti

poboljšanju kvaliteta života u lokalnoj zajednici.

Riječna bogatstva je potrebno eksplotirati na odgovarajući način pri čemu je izuzetno važno uspostaviti efikasan i kvalitetan nadzor.

Vlada će izraditi studiju ekonomске opravdanosti uspostavljanja robnih rezervi.

VI. FINANSIJE

Vlada će se pridržavati uobičajenih praksi i tehnika za pripremu programskog budžeta po kojima će se sredstva planirati po programima odnosno njihovim aktivnostima te pratiti njihovo izvršenje po principima pripremanja programskog budžeta.

Formiranjem odjeljenja za finansije u Vladi, umjesto dosadašnje Direkcije za finansije, znatno će se unaprijediti raspodjela finansijskih resursa i najučinkovitije zadovoljiti potrebe građana.

Kako bi se ostvarili svi utvrđeni prioriteti i postavljeni ciljevi Skupština će redovno ocjenjivati realizaciju budžeta s posebnim akcentom na stepen realizacije budžeta kapitalnih potreba.

U postupku izvještavanja o prihodima i rashodima budžeta potrebno je poštovati zakonske rokove s ciljem pravovremenog izvještavanja Skupštine o realizaciji budžeta, stanju raspoloživih sredstava i obaveza Distrikta.

Prilikom kreiranja, donošenja i realizacije budžeta vodit će se računa o aspektima fiskalnog kapaciteta i fiskalne održivosti.

U narednom periodu potrebno je izraditi efikasan model mobilizacije kapitala kako iz domaćih tako i ino izvora. Takođe, potrebno je institucionalno ojačati Razvojno-garantni fond Distrikta ili formirati razvojnu banku Distrikta, koja bi bila u funkciji razvoja privrede Brčko distrikta BiH. Isto tako, potrebno je unaprijediti i razviti sistem trezorskog poslovanja kroz cijelovit obuhvat javnog sektora trezorskim poslovanjem. Među prioritetima će biti i izgradnja efikasnog modela upravljanja javnim dugom u funkciji razvoja, kako bi se postigla likvidnost i efikasnost korištenja raspoloživih finansijskih sredstava.

Reforma finansijskog sektora išla bi u pravcu podizanja fiskalne i finansijske discipline i obezbjeđivanja većeg obima izvornih prihoda u budžetu. To praktično znači razvoj sistema fiskalizacije i nultu tačku tolerancije prema utaji poreza. To će biti značajna prevencija protiv pojava kriminala, pri čemu će se rad institucija u oblasti nadzora i kontrole učiniti efikasnijim.

VII. REFORMA JAVNE UPRAVE

Institucije Distrikta će učiniti sve da se javna uprava racionalizira, depolitizira i postane efikasnija i odgovornija. Vlada će preduzeti sve neophodne aktivnosti koje će dovesti do povećane efektivnosti, efikasnosti i odgovornosti državnih službenika i namještenika, te sankcionirati uzimanje mita i korupciju.

Radne procese treba učiniti efikasnijim, a rad administracije treba učiniti transparentnim i građanima dostupnim.

S ciljem optimizacije javne uprave i ukupnog javnog sektora potrebno je da se izvrši:

- reforma, optimizacija i racionalizacija javne uprave i ukupnog javnog sektora;
- izrada i usvajanje Vizije razvoja Brčko distrikta BiH za period 2020. – 2050. godina;
- restrukturiranje postojećih odjeljenja, službi i formiranje novih, koji će biti u funkciji implementacije usvojene Vizije razvoja i strateških sektorskih planova i programa razvoja;
- unapređenje mehanizma borbe protiv korupcije i koruptivnih radnji;
- izrada elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti izgradnje administrativnog centra s ciljem objedinjavanja svih službi na jednom mjestu radi smanjenja troškova i racionalizacije poslovanja;
- izrada Demografske studije sa procjenom kretanja obima i strukture stanovništva;
- informatizacija i digitalizacija Brčko distrikta BiH, kako bi administracija i društvene djelatnosti bili efikasniji, racionalniji i u funkciji unapređenje kvaliteta života građana.

Vlada će donijeti politiku plaća i utvrditi novi zakonski okvir kojim će se regulisati plaće uz uspostavljanje adekvatnog sistema ocjenjivanja, nagrađivanja i kažnjavanja državnih službenika. Status državnih službenika će se učiniti jednakim, odnosno s jednakim dužnostima, pravima i obavezama. Direktore javnih ustanova i samostalnih institucija, koji su državni službenici, treba uvesti u sistem rotacije.

Proces zapošljavanja u Distriktu treba revidirati i učiniti efikasnijim kroz uspostavu drugačije organizacije Pododjeljenja za upravljanje ljudskim resursima i transformaciju Neovisnog odbora za zapošljavanje, uz izgradnju transparentnih i nepristrasnih procedura odabira prilikom zapošljavanja. Vlada će izraditi jedinstveni zakon o platama svih državnih službenika i namještenika kojim će se nagrađivanje zaposlenih definisati na ravnopravnoj osnovi uz poštivanje načela ista plaća za isti posao. Politiku plaća će morati pratiti sva javna preduzeća i fondovi u Distriktu koji više neće moći samostalno određivati plaće suprotno definiranoj politici.

Racionalizirat će se javna potrošnja, a provođenjem reforme javne uprave osigurat će se usklađenost s potrebama građana i privrede.

VIII. ORGANIZACIJA JAVNIH PREDUZEĆA, USTANOVA, FONDOVA I ZAVODA

Potrebno je Zakonom o javnim preduzećima i drugim zakonima unificirati način uspostavljanja, upravljanja i kontrole rada javnih preduzeća, fondova i zavoda, a posebno izbor upravnih i nadzornih odbora, direktora, te definiranja njihovih nadležnosti. Shodno tome, neophodno je unificirati sistem nadzora i odgovornosti članova upravnih odbora i nadzornih odbora u javnim preduzećima, fondovima i zavodima, kao i proces izvještavanja osnivača uključujući obavezu izvještavanja o svim događajima značajnim za poslovanje.

Distrikt mora uspostaviti veći i efikasniji sistem nadzora nad radom javnih preduzeća,

fondova i zavoda, pri čemu se oni trebaju staviti u funkciju opće politike i interesa Distrikta.

IX. ZAKONODAVNA AKTIVNOST

Vlada će pripremati i predlagati Skupštini na usvajanje zakonske propise za reguliranje oblasti koje nisu zakonski uređene, predlagati izmjene i dopune postojećih zakonskih propisa radi poboljšanja uređenja svih važnijih oblasti života i djelovanja, kao i radi usklađivanja zakonodavstva Distrikta s pravnom tekovinom Evropske unije.

Potrebno je organizovati kontinuiranu izradu prečišćenih tekstova svih dosada usvojenih zakona.

Posebno je bitno izvršiti analizu i donijeti poboljšana zakonska rješenja radi jačanja kontrolnih mehanizama, odnosno nadzorne uloge Skupštine u radu javnih preduzeća i fondova Distrikta, te rješenja koja će pomoći u borbi protiv kriminala i korupcije.

X. BORBA PROTIV KORUPCIJE I KRIMINALA

Distrikt, odnosno institucije Distrikta će preuzeti sve mjere i radnje radi suzbijanja mita i korupcije posebno u oblasti zapošljavanja, tj. uspostaviti će se nulti nivo tolerancije prema kriminalu, korupciji, mitu, ali i svim ostalim oblicima nezakonitih aktivnosti.

Skupština će se založiti za formiranje posebnog tijela za borbu protiv korupcije koje će se konstantno baviti ovim problemom. Sve institucije Distrikta će tjesno sarađivati s ovim tijelom i bez odlaganja mu dati na raspolaganje sve informacije koje mogu pomoći u borbi protiv korupcije.

Sve isplate grantova pravnim i fizičkim licima moraju biti dostupne na internetskim stranicama institucija koje ih dodjeljuju, uključujući javna preduzeća i fondove s podacima o korisnicima grantova, osnovu za dodjelu i odobrenom iznosu.

Pravobranilaštvo će energično zahtijevati naknadu štete u slučajevima u kojima državni službenici i/ili treća lica prouzrokuju štetu po budžet Distrikta.

Radi efikasne borbe protiv korupcije, mita i nepotizma izmijenit će se i dopuniti postojeći zakoni a donijeti nedostajući. Skupština će kroz izmjenu Zakona o Tužilaštvu obezbijediti razmatranje i usvajanje izvještaja Tužilaštva Brčko distrikta BiH.

U borbi protiv organiziranog kriminala promovirat će se saradnja na nivou Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta, regionalna saradnja uz poštivanje međunarodno priznatih standarda.

XI. JAVNA IMOVINA

Imovinu Brčko distrikta BiH čini imovina definisana Zakonom o javnoj imovini Brčko distrikta BiH, a prema procjeni, vrijednost imovine iznosi 520 miliona KM.

Uspostavljanjem Brčko distrikta BiH, veliki dio bivše državne - društvene imovine je postao vlasništvo Brčko distrikta. To je zahtijevalo plansko i društveno odgovorno upravljanje i korištenje iste i stavljanja u funkciju razvoja Distrikta. Vlada Brčko distrikta BiH mora obezbijediti efikasniji model upravljanja i korištenja ovom imovinom, koja predstavlja veliki razvojni potencijal.

Dosadašnji način upravljanja javnom imovinom u Distriktu pokazao se prilično neefikasnim, što je u izvjesnoj mjeri imalo i negativan uticaj na razvoj Distrikta. Stoga, Distrikт će izvršiti reorganizaciju, odnosno transformaciju Ureda za upravljanje javnom imovinom.

Ured za upravljanje javnom imovinom će zadržati jedinstveni registar imovine Distrikta neovisno od toga u čijem je posjedu (Vlade ili javnih preduzeća i fondova). Registar bi se vodio i za imovinu Distrikta u projektima s privatnim partnerima po Zakonu o koncesijama ili Zakonu o javno-privatnom partnerstvu. Odgovornost za upravljanje i raspolažanje javnom imovinom se treba vratiti nadležnim resornim odjeljenjima Vlade.

Potrebno je da gradonačelnik i Vlada donesu odgovarajuću strategiju upravljanja javnom imovinom, uključujući i prodaju nekonkurentne imovine, radi racionalnijeg i efikasnijeg korištenja imovine Distrikta koja će biti u funkciji razvoja privrede i povećanja produktivnog zapošljavanja.

Vlada će unaprijediti postojeći model iznajmljivanja poslovnih prostora, a za one prostore koji do sada nisu pokazali isplativost Vlada će pripremiti program za njihovu prodaju.

Vlada će takođe unaprijediti model iznajmljivanja poljoprivrednog zemljišta na duži rok uz usvajanje nove stimulativne politike i obezbeđenja većeg obima poljoprivredne proizvodnje.

Kancelarija za upravljanje javnom imovinom će izvršiti reviziju svih ugovora o prodaji zemljišta i ondje gdje kupci nisu ispunili ugovorene obaveze pokrenut će postupak raskida istih ugovora.

U Distriktu ne postoji registar javne imovine i nema informacija o stepenu njene iskorištenosti. Rashodi javne imovine zauzimaju značajno mjesto u strukturi ukupnih troškova u ekonomiji javnog sektora lokalne zajednice.

Dosadašnja praksa upravljanja javnom imovinom u Brčko distriktu BiH nije dala očekivane rezultate niti su vršene analize procjene finansijskih efekata postojećeg načina upravljanja ovom imovinom. Stoga, potrebno je unaprijediti sisteme upravljanja, kontrole, nadzora i revizije primjenom modela ocjene učinka javnih prihoda i rashoda.

XII. INFRASTRUKTURA

Infrastrukturna oblast se pokazala kao jedna od onih gdje se u proteklom periodu možda i najviše uradilo, ali gdje su građani u javnim raspravama o prijedlogu budžeta iskazali i najveće potrebe. Najveći problemi su bili u vodosnadbijevanju, putnoj i kanalizacionoj mreži. Pored toga, poplave i loše stanje deponije čvrstog otpada također predstavljaju veliki problem Distrikta.

Vlasti Distrikta će preduzeti sve mjere i radnje koje će omogućiti ulaganje u krupne kapitalne projekte za koje su značajna finansijska sredstva osigurana ili će se nastojati osigurati iz različitih izvora finansiranja. To se prije svega odnosi na:

- izgradnju vodovodnog sistema kojim će se voda dovesti u svako naseljeno mjesto, uz izgradnju transportnog cjevovoda Plazulje - Potočari i zamjenu dotrajalog glavnog transportnog cjevovoda kojim se vodom snabdijeva grad Brčko, te rekonstrukciju postojeće vodovodne i kanalizacione mreže;
- kapitalne investicije u zdravstvenom sektoru;
- izgradnju putne infrastrukture koja će omogućiti uvezanost svih naseljenih mjesta kao i rekonstrukciju postojeće putne mreže;
- rješavanje pitanja odvodnje i upravljanja otpadnim vodama;
- rješavanje pitanja upravljanja čvrstim otpadom, kao i organskim otpadom;
- planiranje dovođenja plina na teritoriju Distrikta i projektovanje sekundarne mreže;
- dovršetak vanjske infrastrukture i opremanje zgrade Policije;
- izgradnju gradskog stadiona;
- izgradnju multifunkcionalne dvorane;
- rješavanje pitanja upravljanja javnom imovinom (u prvom planu: upravljanje poslovnim prostorima, igralištima i sportskim terenima, objektima od kulturno-historijskog značaja), kao i rješavanje pitanja javnih parkinga i garaža;
- Ficibajer treba učiniti rekreativnim centrom sa zabavnim i sportsko-rekreativnim sadržajima koji će biti primjereni za ovu lokaciju;
- izgradnja dionice autoputa kroz Brčko distrikt BiH, koji povezuje Federaciju BiH i Republiku Srpsku;
- projektovanje i izgradnja mosta na rijeci Savi (Brčko - Gunja).

Podsticanje razvoja infrastrukture kroz realizaciju krupnih infrastrukturnih projekata je bitno za ukupan razvoj Distrikta, pri čemu treba koristiti vlastita finansijska sredstva, ali i sredstva putem donacija, povoljnih kredita, koncesija i javno-privatnog partnerstva.

Nastojat će se da se u potpunosti realizuju infrastrukturni projekti koji se već nalaze u budžetu, uz bolju pripremu i organizaciju poslova u javnoj administraciji kako bi se izbjeglo blokiranje odobrenih budžetskih sredstava za kapitalne potrebe.

XIII. URBANIZAM I STAMBENA PITANJA

Kao prvo potrebno je izraditi prostorno-plansku dokumentaciju čiji su rokovi istekli. Razvoj informacijskog sistema za teritorijalno planiranje i upravljanje zemljištem (Geografski informacijski sistem, GIS) je također nužna potreba, kako bi se regulisanjem ove oblasti uveli tržišni odnosi u sistemu korištenja građevinskog zemljišta.

Nužno je stvoriti mogućnosti za stimulisanje jeftine gradnje stambenih jedinica za boračku populaciju, porodice poginulih i invalide. Također, potrebno je stvoriti pretpostavke da se u novim prostornim planovima planira prostor za gradnju stanova za tržiste, imajući u vidu povećane potrebe.

Proces obnove devastiranih kuća i stanova započet u prethodnom periodu treba nastaviti.

Gradonačelnik i Vlada trebaju, u odlukama koje predlažu Skupštini, voditi računa o stimulativnim mjerama za stambenu gradnju.

O svim preduzetim mjerama u ovoj oblasti, gradonačelnik i Vlada dužni su redovno izvještavati Skupštinu.

XIV. ULOGA I ZNAČAJ ZAVODA ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I RAZVOJ BRČKO DISTRINKTA BiH

Skupština Brčko distrikta BiH je 2019. godine usvojila Zakon o planiranju, projektovanju i izgradnji Brčko distrikta BiH, kojim je osnovan Zavod za planiranje, projektovanje i razvoj Brčko distrikta BiH.

Osnivač, Brčko distrikt BiH, formirao je ovu instituciju s ciljem obezbjedenja profesionalne funkcije integrisanog društveno-ekonomskog i prostornog planiranja i razvoja, kao i s ciljem izrade investiciono-tehničke dokumentacije za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje saobraćajne i komunalne infrastrukture, kao i javnih objekata na prostoru Distrikta.

Početak rada Zavoda u 2021. godini, predstavlja prekretnicu za Brčko distrikt BiH, jer je prvi put osnovana stručna institucija koja treba da obezbijedi plansko uređenje prostora zasnovano na zaštiti prostora, u skladu s principima održivog razvoja, ravnomjernog privrednog, društvenog i kulturnog razvoja Distrikta, uz poštovanje i razvijanje prostornih specifičnosti, na principima zaštite integralnih vrijednosti prostora i racionalnog korišćenja, zaštite životne sredine, zaštite kulturnog i prirodnog naslijeđa, kao i usklađivanja interesa korisnika prostora i prioriteta djelovanja od interesa za Distrikt.

U narednom periodu potrebno je obezbijediti aktivno učešće Zavoda za planiranje, projektovanje i razvoj Brčko distrikta BiH u izradi programa javnih investicija, koji usvaja Vlada Brčko distrikta BiH. Posebnu pažnju posvetiti unapređenju postojećih procedura koje se odnose na oblast realizacije i upravljanja kapitalnim projektima, donošenjem odgovarajućih zakonskih i podzakonskih propisa kojim će se jasno definisati pojam kapitalnog projekta, način pripreme, ocjene i odabira, kao i način praćenja i izvještavanja o realizaciji, s ciljem osiguranja efikasnog upravljanja javnim sredstvima.

XV. OBRAZOVANJE

U skladu s već utvrđenom politikom u oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja, potrebno je nastaviti aktivnosti na dalnjem kadrovskom i materijalnom jačanju institucija. Potrebno je u budžetu osigurati sredstva za materijalno-tehničko opremanje postojećih škola te izgradnju novih škola i sportskih terena.

Distrikt će osigurati potrebne standarde u obrazovanju te podizati opći nivo obrazovanja i pristup svim nivoima obrazovanja bez bilo kojeg oblika diskriminacije. Jedan od prioriteta u oblasti obrazovanja je usklađivanje raspoloživih ljudskih potencijala sa stvarnom potražnjom na tržištu radne snage i povezanost institucija na tom zadatku, a posebno sistema obrazovanja i specijaliziranih ustanova za zapošljavanje. Također, potrebno je preuzeti aktivnosti na

unapređenju strukture obrazovanja i nivoa potrebnih znanja.

Vlada će preduzeti sve potrebne aktivnosti pri planiranju i izradi budžeta Distrikta u svrhu dostizanja pedagoških standarda za sve škole.

Modernizacija obrazovnog sistema podrazumijeva usaglašavanje nastavnog plana i programa srednjoškolskog obrazovanja sa zahtjevima vremena i sticanja adekvatnog praktičnog znanja primjenjivog na radnom mjestu.

Vlada će u skladu s reformskim koracima sačiniti cjelovitu organizaciju mreže škola imajući u vidu prostorne, kadrovske i materijalne potrebe i druge pretpostavke za nesmetano provođenje obrazovnog procesa.

Javne i privatne visokoškolske ustanove moraju imati jednake mogućnosti za stvaranje visokoobrazovanih stručnjaka, ali i poslovati prema utvrđenim standardima i kvalitetu obrazovanja. Distrikt će uspostaviti adekvatan inspekcijski i svaki drugi nadzor nad radom i kvalitetom obrazovanja koje provode visokoškolske ustanove.

Izdvajanje škola iz Odjeljenja za obrazovanje i formiranje javnih ustanova u značajnoj mjeri bi riješilo prisutne probleme u obrazovanju.

Uporedo će se stvarati institucionalne i finansijske pretpostavke za različite oblike formalnog i neformalnog obrazovanja za edukaciju različitih profila stručnih kadrova, ne za biro nego za tržište rada, između ostalog i putem Otvorenog javnog univerziteta Brčko distrikta BiH, obezbjeđujući mogućnost edukacije tokom čitavog života, posebno korištenjem dostaiguća savremene informatičke tehnologije.

U posljednje vrijeme, zbog pandemije korona virusa, javila se hitna potreba osposobljavanja nastavnog kadra i učenika u obrazovnim ustanovama za učenje na daljinu, što svakako treba podržati.

Uz ostalo, prema potrebama ove lokalne zajednice, koja mnogo čime treba da nadraste svoj lokalni okvir, stvarat će se institucionalni i finansijski uslovi za privlačenje visokostručnih i naučnih kadrova da u Brčko distriktu nastave svoju karijeru, uključujući i brojne uspješne pripadnike naše dijaspore.

Naučno-istraživački kadar bit će materijalno stimulisan kako bi se stvorila solidna osnova za naučne ambicije i za stimulisanje profesionalnih i kreativnih potencijala.

Krajnji cilj svih ovih inicijativa i aktivnosti je da se vlastitim kadrovima obezbijedi budući uspješan razvoj Brčko distrikta BiH.

XVI. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Zdravstveni sistem Distrikta je svakako jedan od najvažnijih segmenata društvenog života i zbog toga je zdravlje stanovništva najviši prioritet Distrikta. Razvoj sistema zdravstva kroz sve nivoe zdravstvene zaštite kao i primjenu programa prevencije, liječenja i rehabilitacije, usmjeren je na primarnu zdravstvenu zaštitu zasnovanu na načelima porodične medicine.

Porodična medicina s preventivnim programima, ranim dijagnosticiranjem bolesti, uspostavljanje centra za urgentnu medicinu, mrežom stanica hitne pomoći na cijeloj teritoriji Distrikta, poboljšanje kvaliteta zdravstvenih usluga, izgradnja informacionog sistema zdravstva, razvoj zdravstvenog menadžmenta, poštivanje ekonomskih zakonitosti funkcioniranja institucija zdravstva, edukacija medicinskog osoblja i decentralizacija sistema zdravstva uključivanjem privatnih praksi i poliklinika su smjerovi prema unapređenju zdravstvene zaštite.

Kako bi sistem zdravstvene zaštite bio efikasan i kvalitetan nužno je osigurati dostatni nivo finansijskih sredstava za funkcioniranje i razvoj zdravstva. Skupština će od Vlade zahtijevati izradu strategije razvoja zdravstva u Distriktu radi dobijanja odgovora na pitanje u kom smjeru treba ići razvoj i do kojeg nivoa. Isto tako Vlada će pripremiti i prezentirati Skupštini analizu iz koje će se jasno vidjeti da li građani dobijaju zdravstvene usluge adekvatne finansijskim izdvajanjima za tu svrhu.

Kvalitet pružanja zdravstvenih usluga moguće je poboljšati kroz sistemsко ulaganje u kadrove, modernizaciju i opremanje zdravstvenih ustanova. Adekvatan prostor, savremena medicinska oprema, stručno medicinsko osoblje i bolja organizacija podići će nivo zdravstvene zaštite.

Obavezuje se JZU „Zdravstveni centar Brčko“ Brčko distrikta BiH da ispoštuje Zaključak Skupštine Brčko distrikta BiH broj: 01-02-631/16 od 25. 5. 2016. godine.

U skladu s finansijskim interesima Distrikta potrebno je uvažavati pravo na odabir mjesta liječenja te jasno definisati postupke korištenja zdravstvene zaštite izvan područja zavoda zdravstvenog osiguranja kome osiguranik pripada.

Potrebno je podržavati programe preventivne zdravstvene zaštite kao i zdravstvenog prosvjećivanja stanovništva. Pored toga, potrebno je unaprijediti legislativu u oblasti zdravstvene zaštite donošenjem svih podzakonskih akata koji proizilaze iz Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Potrebno je informisati Skupštinu o zdravstvenom stanju stanovništva, stopi nataliteta i mortaliteta, tendenciji rasta hroničnih masovnih nezaraznih oboljenja, preventivnom djelovanju i sagledavanju mogućnosti njihovog suzbijanja i drugim pokazateljima iz oblasti zdravstvene zaštite.

Uspostavljanje efikasnog i lako dostupnog sistema zdravstvene zaštite građanima je prioritet vlasti Distrikta.

XVII. SOCIJALNA ZAŠTITA

Niska stopa zaposlenosti doprinosi teškom socijalnom stanju i ugroženosti stanovništva. Socijalna zaštita i socijalni razvoj su usko vezani za ekonomsku situaciju, a mogućnost zapošljavanja u realnom sektoru jedna je od ključnih činjenica popravljanja socijalnog položaja stanovništva.

Obaveza Vlade treba biti izrada cjelovitog socijalnog programa s fokusom na porodice u kojima nije ni jedan član zaposlen, zatim porodica boraca, porodica poginulih i invalida, kao i penzionera čiji položaj je sigurno najteži s obzirom na veoma mala primanja po osnovu penzija.

Stoga će Vlada i Skupština tražiti načine i mogućnosti poboljšanja materijalnog statusa ovih kategorija stanovništva.

Distrikt će kroz primjenu sistema socijalne zaštite omogućiti jednak pristup i efikasnu podršku svim socijalno osjetljivim licima.

Socijalno ugroženim kategorijama stanovništva trebaju se osigurati odgovarajuće subvencije i pomoći. U skladu s postojećom zakonskom regulativom potrebno je u budžetu osigurati sredstva za ove kategorije.

Nadležne institucije Distrikta trebaju provoditi punu kontrolu u oblasti socijalne zaštite kako bi se spriječile zloupotrebe koje bi išle na štetu Distrikta i socijalno ugroženih kategorija. Sve isplate socijalnih davanja s imenima korisnika, adresom, osnovom isplate i isplaćenim iznosima, objavit će se na internetskoj stranici Vlade kako bi se olakšalo provođenje kontrole i osigurala transparentnost procesa.

XVIII. POLICIJA

Obaveza Skupštine i Vlade je da preduzmu sve mjere i radnje koje će osigurati da Policija Distrikta bude materijalno i kadrovski opremljena kako bi mogla odgovoriti savremenim izazovima čuvanja sigurnosti stanovnika Distrikta i materijalnih dobara.

Koordinacija rada između Policije Distrikta i Ministarstva sigurnosti BiH, državnih sigurnosnih agencija, te nadležnih entitetskih i kantonalnih ministarstava, naročito je bitna za suzbijanje organiziranog kriminala (posebno trgovine drogom, ljudima, ukradenim automobilima i privrednim kriminalom).

Poseban naglasak, u svom djelovanju, Policija Distrikta treba staviti i na učestvovanje u realizaciji projekata prevencije kroz medijske kampanje u oblasti kriminaliteta i sigurnosti saobraćaja, kao i korištenja opojnih droga, naročito među maloljetnicima i omladini. Policija treba aktivno djelovati u sprečavanju i suzbijanju terorizma i njegovom finansiranju.

Potrebno je pojačati saradnju Policije s Tužilaštvom, naročito kod teških oblika kriminala, uključujući i privredni kriminal.

O svim aktivnostima, u skladu sa Zakonom o Policiji Distrikta, šef Policije će redovno obavještavati skupštinsku Komisiju za javnu sigurnost i nadzor nad radom Policije, kao i Skupštinu.

XIX. JAVNA SIGURNOST

Vlada Distrikta će javnu sigurnost organizovati, unapređivati i usklađivati sa savremenim međunarodnim trendovima, međunarodnim strategijama i inicijativama, uvažavajući UN strategiju smanjenja rizika od katastrofa, Hyogo okvir za djelovanje, Direktive Evropske unije koje se tiču prevencije, sigurnosti i odgovora na prirodne i/ili druge nesreće.

Donošenje procjene rizika i mapiranje rizika, na osnovu procjene i mapa rizika, određivanje strateških i operativnih pravaca djelovanja u oblasti sigurnosti stanovništva i

materijalnih dobara, implementacija zakona iz oblasti zaštite i spašavanja su preduslovi za razvoj sistema zaštite i spašavanja Brčko distrikta BiH.

Prioritetan cilj jeste saradnja s državnim organima nadležnim za sigurnost (Ministarstvo sigurnosti BiH), saradnja s entitetskim upravama civilne zaštite (FUCZ i RUCZ RS), regionalna saradnja kroz realizaciju projekata prekogranične saradnje sa susjednim zemljama (Srbija i Hrvatska) na što nas upućuju naučene lekcije iz katastrofalnih poplava iz 2014. godine jer prirodne nesreće ne prepoznaju administrativne granice i trend je da imaju prekogranične efekte.

Sistem zaštite i spašavanja Distrikta, kao objedinjeni oblik pripreme i učešća subjekata sistema zaštite i spašavanja na provođenju preventivnih i operativnih mjer i izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i dobara od prirodnih i drugih nesreća uključujući i mjerne oporavka, treba razvijati u pravcu preventivnih mjer i postupaka uz funkcionalno, kvalitativno i kvantitativno organizovanje odgovora na prirodne i druge nesreće u smislu prvog odgovora, minimiziranja negativnih efekata prirodnih ili drugih nesreća s težištem na očuvanju života i materijalnih dobara.

Saradnja u oblasti zaštite i spašavanja s nevladinim organizacijama kroz formiranje mješovite jedinice za zaštitu i spašavanje Distrikta, opremanje, obučavanje i uvježbavanje iste, izgradnja tri područna doma zaštite i spašavanja kao preduslov za aktivniju ulogu i razvoj dobrovoljnog vatrogastva, uključivanje javnih preduzeća i organa javne uprave dovoljnim kapacitetom, aktivno učešće stanovništva kroz mjesne zajednice u smislu samozaštite i pružanja uzajamne pomoći, su putokaz za budućnost po pitanju sigurnosti građana i javne i privatne imovine.

Ustavno-pravni položaj Distrikta treba iskoristiti u smislu aktivne saradnje s međunarodnim institucijama, diplomatsko-konzularnim predstavništvima s ciljem razmjene iskustava, obuke, opremanja i prevencije svih budućih rizika od prirodnih ili drugih nesreća. Mechanizam civilne zaštite Evropske unije kroz saradnju s Ministarstvom sigurnosti BiH, kao imperativ Bosne i Hercegovine i jedan od važnih preduslova za pristupanje Evropskoj uniji, cilj je kojem Vlada treba obezbijediti preduslove administrativnog, operativnog i finansijskog karaktera.

XX. PRAVOSUĐE

U okviru reforme javne uprave potrebno je predvidjeti formiranje odjeljenja za pravosuđe i upravu umjesto Pravosudne komisije.

Skupština i Vlada će osigurati materijalne i druge pretpostavke za normalno funkcioniranje pravosudnih institucija Distrikta. U slučajevima procesuiranja ratnih zločina potrebno je uspostaviti punu saradnju institucija pravosuđa Distrikta i odgovarajućih državnih institucija (Sud i Tuzilaštvo Bosne i Hercegovine, SIPA, OSA).

Borba protiv korupcije i organiziranog kriminala mora biti jedan od prioriteta pravosudnog sistema Distrikta radi povećanja povjerenja građana u pravosudne i ostale institucije vlasti.

Na ovom polju nužna je tjesna saradnja pravosudnih institucija i Policije Distrikta. Institucije Distrikta će kroz međusobnu saradnju s pravosudnim institucijama pridavati posebnu

važnost jačanju vladavine zakona, dosljednom provođenju zakona i izvršavanju sudske presude.

Neovisnost pravosuđa Distrikta i njegova finansijska autonomija u okviru budžeta će se garantirati. Distrikt je opredijeljen jačanju neovisnosti sudstva i unapređenju njegove efikasnosti i kapaciteta. Skupština i Vlada će sarađivati s institucijama pravosuđa Distrikta u pogledu poboljšanja zakonskih i drugih rješenja u vezi s otklanjanjem problema iz oblasti njihovog djelovanja.

Javnost treba biti upoznata, u skladu s pozitivnim zakonskim propisima, s pojavnim oblicima kriminaliteta i stepenu rješavanja tih djela.

XXI. REVIZIJA

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Distriktu će intenzivirati svoj rad na revidiranju svih odjeljenja Vlade i institucija Distrikta radi praćenja njihovog zakonitog rada. Skupština će osigurati sve potrebne finansijske i druge uslove da revizija radi po zakonu i revizorskim standardima, bez uticaja politike. Potrebno je preduzimati daljnje mјere na razvijanju i jačanju finansijske discipline i kontrole u javnom sektoru, kao i neovisnosti revizije u skladu s međunarodnim standardima i najboljom praksom kontrole i revizije.

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Distriktu će osigurati da revizori u svom radu budu neovisni od političkih uticaja, da poštuju osnovna načela revizije i etički kodeks za revizore u javnom sektoru, pri čemu moraju sprječiti neovlašteno iznošenje povjerljivih informacija pojedincu, grupama ili javnosti.

Revizija će intenzivirati svoju saradnju s Tužilaštvom Distrikta radi procesuiranja utvrđenih nezakonitosti u radu revidiranih subjekata.

XXII. ZAŠTITA OKOLIŠA

U oblasti zaštite okoliša, Vlada i Skupština će značajnu pažnju posvetiti rješavanju pitanja upravljanja otpadom primjenom savremenih načina i čistih tehnologija u procesu odlaganja i tretmana otpadnih materija, kao i adekvatno upravljanje otpadnim vodama.

Stimuliranje upotrebe čistih tehnologija, rekultivacija zemljišta, smanjenje nivoa onečišćenosti zraka, zaštita od buke, kvalitetno upravljanje vodnim i šumskim resursima, održavanje gradskih zelenih površina su pravci djelovanja koji u budućem periodu trebaju dati dobre rezultate u pogledu zaštite okoliša.

Edukacija građana o važnosti zaštite okoliša i građenje ekološke svijesti trebaju biti sastavni dio programa očuvanja životnog okoliša.

Vlada će na osnovu Strategije zaštite životne okoline osmisliti adekvatne politike i druge mјere koje će osigurati da pitanje zaštite životnog okoliša bude povezano s politikama i zahtjevima ekonomskog i društvenog razvoja. U okviru reforme javne uprave uspostaviti, prema preporuci iz strategije, odjeljenje za okoliš-resurse.

Inspektorat Distrikta i nadležno odjeljenje Vlade će preduzeti sve raspoložive mјere iz djelokruga svoje nadležnosti radi provođenja Zakona o zaštiti vode, zraka, prirode i životnog

okoliša u svim oblastima.

XXIII. SPORT

Skupština će nastojati da se u budžetu značajnije izdvoje sredstva za afirmaciju sporta. Nužno je osigurati sredstva za rad sportskih društava s prostora Distrikta, te pomoći u organiziranju regionalnih, državnih i međunarodnih sportskih manifestacija.

Pored toga, nužno je osigurati određena sredstva za izgradnju i rekonstrukciju sportskih terena i izgradnju sportsko-rekreativnog centra. Sačiniti analizu postojećeg stanja u oblasti sportske infrastrukture i predložiti mjere.

Opredijeljenost Distrikta je da se uporedo razvijaju profesionalni i amaterski sport kroz omogućavanje svim sportskim klubovima da funkcioniraju. Također, potrebno je preduzeti aktivnosti na omasovljenju sporta kroz organizaciju školske lige i uključivanje djece osnovnih i srednjih škola.

Nadležna skupštinska komisija u saradnji s drugim kolektivima treba raditi na afirmaciji sporta preko organiziranja takmičarskih liga i razvijanju takmičarskog duha kroz sudjelovanje u organizaciji međuškolskih natjecanja, kako na nivou Distrikta tako i na širem nivou.

Vlada će uložiti napore da se finansijski pomognu i afirmišu tradicionalni sportovi i klubovi grada.

XXIV. KULTURA

Poslijeratni period u razvoju kulture u Distriktu Brčko bio je obilježen prevashodno zadovoljenjem potreba za afirmacijom nacionalnog i kulturnog identiteta triju glavnih etno-kulturnih zajednica i građana iz reda ostalih koji žive na ovom području, te vraćanjem međusobnog povjerenja, razumijevanja i prihvatanja kulturnog pluralizma kao prirodnog ambijenta za život u Brčkom.

Istovremeno u oblasti kulture bilo je potrebno staviti u punu funkciju: Gradsku biblioteku, Umjetničku galeriju i Dom kulture. Glavnina kulturnih programa trebala je dobiti kontinuitet i u novoj Vladi Brčko distrikta BiH u tri nacionalna kulturna društva: Bošnjačka zajednica kulture „Preporod“, Srpsko kulturno i prosvjetno društvo „Prosvjeta“ i Hrvatsko kulturno društvo „Napredak“. Saradnja sa BiH i entitetskim ustanovama kulture kao i onim u inostranstvu će bogatiti djelatnosti ustanova Brčko Distrikta BIH. Sigurno da podrška bibliotečkoj, muzejskoj, muzičkoj i galerijskoj djelatnosti neće izostati. Kulturne ustanove koje budu osnovane od strane pojedinaca ili udruženja građana takođe će biti predmet pažnje Vlade Distrikta ovog saziva.

U budućem razvoju ovog segmenta društvenog života, kultura u svim svojim raznolikim oblicima bi trebala da dopre i do najudaljenijih naselja i mjesnih zajednica. To se može realizovati podrškom institucionalnim i individualnim oblicima ispoljavanja kulturno-umjetničkog stvaralaštva, a posebno pozitivnih vrijednosti naslijeđenih iz prošlosti tradicijske kulture i to onako kako je ona definirana u normativnim instrumentima UNESCO-a i Vijeća

Evrope.

Smatramo da su se stekli uslovi da se formira javna ustanova centar za kulturu, u kojem bi djelovali arhiv, muzej, biblioteka, galerija, kino te ustanova za informisanje.

Distrikt je opredijeljen da čuva kulturu, običaje i tradicije sva tri naroda i ostalih građana Distrikta. U prvom planu potrebno je osmišljavati projekte i programe u saradnji s nacionalnim kulturnim društvima. Kulturne manifestacije koje su tradicija u Distriktu treba podržavati i usavršavati, kao i stvarati uslove za produkciju kulturnog stvaralaštva, ali i stvoriti uslove za otvaranje pozorišta.

Kulturno-historijsko nasljeđe Distrikta treba sistemski čuvati od propadanja i uništavanja, te ga planski stavljati u funkciju i turističku ponudu. Podsticat će se međusobno razumijevanje, kulturna raznolikost i zaštita različitosti kulturnog izražavanja.

XXV. BORAČKA POPULACIJA

Distrikt će nastaviti s proaktivnom politikom prema boračkoj populaciji radi poboljšanja uslova života i rada njezinih članova.

Vlada i Skupština će osigurati sredstva za rad udruženja proisteklih iz minulog rata, kao i udruženja učesnika NOR-a, koja se bave statusnim pitanjima boraca, ratnih invalida i porodica poginulih. Rješavanje stambenog pitanja putem dodjele grantova i povoljnih kredita ovoj kategoriji stanovništva treba biti prioritet Vlade u oblasti stambene politike.

Iznalaženje mogućnosti poboljšanja položaja boračke populacije putem donošenja novih, kao i izmjene i dopune postojećih zakonskih rješenja trebaju biti u fokusu aktivnosti Vlade i Skupštine.

XXVI. MJESNE ZAJEDNICE

Iskazane potrebe stanovništva i rukovodstva mjesnih zajednica za većom materijalnom potporom od strane Vlade su posljedica dosadašnjeg, u određenoj mjeri, zapostavljanja mjesnih zajednica kao najmanjih teritorijalnih cjelina.

Posebna uloga mjesnih zajednica treba biti kod sagledavanja potreba lokalnog stanovništva za pružanjem javnih i komunalnih usluga.

U saradnji s Vladom, Skupština će insistirati na dosljednoj primjeni donesenog Zakona o mjesnim zajednicama. Preko Pododjeljenja za podršku mjesnim zajednicama potrebno je informirati Skupštinu o implementaciji Zakona o mjesnim zajednicama. Uporedo je potrebno izvršiti analizu efikasnosti postojećeg zakonskog rješenja, te ukoliko se ukaže potreba za njegovim poboljšanjima u određenim segmentima, Vlada i Skupština će ih provesti.

XXVII.SARADNJA S VJERSKIM ZAJEDNICAMA

Distrikt će nastaviti dobru saradnju s vjerskim zajednicama. Nužno je nastaviti s materijalnom podrškom svim vjerskim zajednicama kod pomoći u njihovom djelovanju, kao i kod obnove vjerskih objekata. Vlada i Skupština će u saradnji s vjerskim zajednicama dogovorati pomoć u izgradnji vjerske infrastrukture koja će voditi općem zadovoljenju vjerskih potreba svih stanovnika Distrikta.

Skupštinska Komisija za obrazovanje, sport, kulturu i saradnju s vjerskim zajednicama treba sagledati sve dosadašnje rezultate iz ove oblasti i predložiti Vladi konkretnе mjere.

Vjerske zajednice se trebaju aktivno uključiti u borbu protiv narkomanije, alkoholizma i drugih delinkventnih pojava zajedno s ostalim institucijama Distrikta.

XXVIII.SARADNJA SA INSTITUCIJAMA BiH I ENTITETIMA BOSNE I HERCEGOVINE

Osnovna orijentacija Vlade i Skupštine u idućem periodu je, kroz reforme koje se provode, da obezbijede i sačuvaju mjesto Distrikta koje mu pripada shodno Konačnoj arbitražnoj odluci i Ustavu BiH.

Nužno je obezbijediti adekvatno predstavljanje i zastupanje Distrikta u državnim institucijama Bosne i Hercegovine, kao i uspostavljanje adekvatnih mehanizama tih odnosa radi zaštite interesa Distrikta.

Vlada i Skupština će intenzivirati saradnju s entitetima po pitanju razvoja ovog prostora, uspostaviti skladne odnose uz međusobno uvažavanje, informiranje i transparentan rad, te definirati i provesti mnogobrojne međusobne sporazume. Distrikt je opredijeljen da gradi odnose na načelima dijaloga i obostranih interesa. S entitetskim vladama kroz dogovor i saradnju treba rješavati sva otvorena pitanja te zajednički djelovati radi rješavanja krupnih infrastrukturnih projekata koji su od interesa za Distrikt. Saradnja se treba odvijati na nivou vlada i skupština, a ukoliko se ukaže potreba, i na nekom drugom nivou.

Distrikt će nastojati uspostaviti i održavati saradnju na najširoj mogućoj osnovi s državnim institucijama i institucijama entiteta kako bi se na efikasan način rješavala sva otvorena pitanja i realizirali procesi i projekti koji su od značaja za jačanje, rast i razvoj Distrikta. Skupština i Vlada će u sklopu saradnje s institucijama države Bosne i Hercegovine pokrenuti inicijativu za premještanje nekih državnih institucija u Brčko distrikt BiH.

XXIX. SARADNJA S EVROPSKOM UNIJOM I DRUGIM MEĐUNARODnim INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA

Distrikt kao dio Bosne i Hercegovine preduzet će sve mjere i aktivnosti da se obaveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju potpisanoj između evropskih zajednica i njihovih država članica, te Bosne i Hercegovine, kao i sve druge preuzete međunarodne obaveze u potpunosti realiziraju.

Gradonačelnik i Vlada će organizirati sve poslove i aktivnosti iz nadležnosti evropskih integracija, što se posebno odnosi na pripreme zakonskih rješenja radi usklađivanja postojećeg i budućeg zakonodavstva Distrikta s pravnom stečevinom Evropske unije, kao i njegovog efikasnog provođenja. Također, važnu ulogu Vlada i Skupština će imati u oblasti pripreme i nadzora nad implementacijom projekata koji se finansiraju iz fondova Evropske unije, ali i drugih međunarodnih finansijskih institucija. Vlada treba biti sposobna odgovoriti na sve zahtjeve Bosne i Hercegovine u oblasti evropskih integracija i saradnje s Evropskom unijom.

Skupština će zakonodavstvo koje se odnosi na usklađivanje s direktivama Evropske unije usvajati po posebnoj proceduri koja će biti razrađena u Poslovniku o radu Skupštine.

Saradnja institucija Distrikta s drugim međunarodnim institucijama i organizacijama, kao i regionalna saradnja, moraju biti proaktivne i intenzivne kako bi se institucije i Distrikt razvijali, a pozicija Distrikta institucionalno učvrstila i ekonomski ojačala.

XXX. MEDIJI I INFORMISANJE

Potrebno je utvrditi stanje u ovoj oblasti kako bi se provela skupštinska rasprava, utvrdio prijedlog mjera i pokrenula inicijativa za donošenje zakona o informisanju.

Tek sa zakonskim prepostavkama moguće je ići dalje u procesu razvoja i unapređenja sistema informisanja u cijelini u Distriktu.

XXXI. LJUDSKA PRAVA

Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda utvrđeno je da se mora osigurati najviši stepen međusobno priznatih ljudskih prava i sloboda. Shodno tome, Skupština, Vlada i ostale institucije Distrikta moraju osigurati najviši stepen poštivanja demokratskih načela i zaštite ljudskih prava i sloboda.

Skupština će redovno nadzirati stanje u oblasti ljudskih prava, te pratiti izvještaje Policije i drugih institucija Distrikta, kako bi se moglo pravovremeno reagirati i kako bi bila sankcionirana svaka diskriminacija po pitanju spola, rase, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili bilo kojeg drugog porijekla.

Nepoštivanje odredbi u vezi s ravnopravnom upotrebom službenih jezika i pisama, kao i kršenje drugih ljudskih prava i sloboda za posljedicu treba imati pokretanje odgovornosti.

Potrebno je utvrditi programe edukacije u školama i drugim obrazovnim institucijama, širiti načela tolerancije, vladavine prava i demokratije, kako ljudska prava ne bi bila ugrožena.

Distrikt će osigurati ostvarivanje prava nacionalnih manjina kroz dosljedno provođenje Zakona o zaštiti prava nacionalnih manjina, pri tom uvažavajući i odredbe Okvirne konvencije za zaštitu prava nacionalnih manjina.

XXXII. RAD I RADNO-PRAVNI ODNOSI

Vlada i Skupština trebaju preduzeti mjere na dodjeli nadležnosti za rad i radne odnose. Radi ubrzanog procesa zapošljavanja Vlada će uspostaviti programe aktivne politike zapošljavanja, suzbijati rad na crno, te intenzivno preduzimati mjere na eliminiranju rada na crno i sive ekonomije. Zavod za zapošljavanje treba staviti u punu funkciju razvoja tržišta rada. Osiguranje radno-pravnog statusa zaposlenih, zaštita prava radnika i omogućavanje njihovog sindikalnog organizovanja treba biti u procesu aktivnosti Vlade. Vlada će sa svoje strane stvoriti sve prepostavke da opći kolektivni ugovor bude zaključen u što kraćem roku.

Zakonima će se urediti oblast zapošljavanja invalidnih lica i osigurati podsticaji i subvencije za poslodavce koji zapošljavaju invalidna lica. Također, izmjenit će se propisi i omogućiti da invalidna lica imaju prednost prilikom zapošljavanja u organe uprave i institucije Brčko distrikta BiH.

Socijalno-ekonomsko vijeće treba staviti u funkciju u punom kapacitetu.

XXXIII. TURIZAM

Turizam kao privredna grana u Distriktu nije u potpunosti iskorišten. Veliki potencijali leže u rijeci Savi, gradu sa svojim znamenitostima, vjerskom i seoskom turizmu, lovu i planinarstvu. Organiziranje turističke djelatnosti u Distriktu potrebno je podići na viši nivo, uz kreiranje trajne turističke ponude i poboljšanje turističkih kapaciteta.

Aktivnosti u oblasti turizma trebaju biti više usmjerenе na pružanje i razmjenu informacija o turističkim mogućnostima Distrikta, postavljanju turističkih oznaka, kreiranju adekvatne turističke ponude i turističkih potencijala.

Rijeka Sava treba činiti okosnicu javnog zelenog prostora, transporta i turizma koji će biti osnova za unapređenje grada u zelenilu, kako bi Brčko distrikt BiH postao prvi zeleni grad i jedna od najrazvijenijih ekonomskih regija jugoistočne Evrope, Karbon neutral do 2050. godine sa razvijenim alternativnim izvorima energije.

Brčko distrikt BiH će razvijati različite oblike turističke ponude i obezbijediti organizacione, finansijske i kadrovske prepostavke za formiranje, u prvoj fazi, Pododjeljenja za razvoj turizma, valorizujući postojeće i razvijajući nove turističke kapacitete.

U drugoj fazi, Vlada Brčko distrikta BiH će pokrenuti postupak formiranja turističke organizacije Brčko distrikta BiH, koja će se na profesionalan način baviti razvojem turizma u Brčko distriktu BiH, kako na domaćem tako i na stranom tržištu.

XXXIV. MLADI I NEVLADINE ORGANIZACIJE

Vlada i Skupština će se zalagati za bolji društveni i ekonomski položaj mladih ljudi u Distriktu, kao jedno od ključnih pitanja koje traži kontinuiran i vrlo uporan rad u svim oblastima organiziranja i djelovanja mladih ljudi.

Nadležne komisije za mlade i nevladine organizacije će pomagati u rješavanju problema iz različitih oblasti, od egzistencijalnih pitanja, preko finansiranja omladinskih organizacija, studentskih udruženja, kulturno-umjetničkih društava do pomoći u realizaciji njihovih projekata.

Jedan od prioritetnih ciljeva je stvaranje mogućnosti zapošljavanja mlađih ljudi.

Nužno je zalažati se za kreditiranje i stipendiranje učenika i studenata, kao i odradivanje pripravničkog staža.

XXXV. ZAŠTITA POTROŠAČA

Vlada i Skupština će preduzimati adekvatne mjere radi zaštite potrošača u Distriktu. Funkcioniranje tržišne ekonomije, nadzor nad tržištem i potpuno provođenje zakona u toj oblasti će doprinijeti efikasnijoj zaštiti potrošača.

Vlada će podsticati politiku aktivne zaštite potrošača, veću informisanost, kao i efikasnu pravnu zaštitu potrošača radi poboljšanja kvaliteta potrošačke robe i održavanja odgovarajućih sigurnosnih standarda.

Broj: 01-02-1760/21
Brčko, 14. 4. 2021. godine

**PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRINKTA BiH
Mr. sci. Siniša Milić**

Dostavljeno:

- 1) Predsjedniku
- 2) Dopredsjedniku
- 3) Gradonačelniku
- 4) Pravosudnoj komisiji Brčko distrikta BiH
- 5) Policiji Brčko distrikta BiH
- 6) Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH
- 7) Uredu za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH
- 8) Javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH (4x)
- 9) Sektoru za koordinaciju politika i opće poslove -
Odsjeku za opće poslove
- 10) Arhivi.